

ФОРМУВАННЯ ВІДЧУТТЯ САМОЕФЕКТИВНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

І.А. Сидоренко

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

Відчуття самоефективності є необхідним внутрішнім чинником досягнення студентами успіхів у навчанні. Воно закладене на усвідомленні власної компетентності самостійно досягати поставлених цілей та виконувати завдання будь якого рівня складності. Для підвищення ефективності виконання навчальних завдань може використовуватися зовнішня і внутрішня вербалізація [1]. Зовнішня вербалізація полягає в тому, що студенти відкрито висловлюють свої думки або переживання щодо можливих помилок. Основне завдання педагога – підкреслити важливість вже існуючих досягнень (хоч і незначних), поставити перед студентом нові реальні цілі, скорегувати його роботу на їх досягнення та підтримати почуття впевненості у власних силах. Внутрішня вербалізація регулює пізнавальну діяльність студента, його психологічну готовність до процесу спілкування, обміну думками, набуттю конкретних вмінь та навичок, сприяючи становленню вмінь самоаналізу та саморегуляції. Роль викладача полягає у наданні студентам можливості самостійно визначати цілі навчання, контролювати власні досягнення, порівнювати свої досягнення у вивченні дисципліни з іншими студентами, бути активними суб'єктами власного навчання. Раціональне поєднання зовнішньої та внутрішньої вербалізації створює відчуття того, що студент може контролювати та корегувати власну навчальну діяльність.

Ефективність вивчення іноземної мови можливо аналізувати з позиції трьох рівнів, до якого входять певні фактори мотивації: 1) рівень мови (культура, суспільство); 2) рівень навчальної ситуації (вплив особистості та поведінки викладача, стилю викладання та методів навчання, а також вплив групової динаміки на ефективність навчання); 3) рівень студента (почуття самоефективності особистості, впевненість у собі, орієнтація на отримання результату) [2].

При вивченні іноземної мови комплексна вербалізація полягає, насамперед, у специфіці відбору завдань, які виносяться на аудиторне та самостійне опрацювання студентами. Завдання, що пропонуються, повинні мати перелічені нижче характеристики:

1. Наявність точних моделей виконання та критеріїв оцінювання результатів.

2. Відповідність рівню підготовки студентів. Завдання, що є надто складними для виконання занижують самооцінку студентів з низьким рівнем знань з іноземної мови. Студенти, що ставлять перед собою високі цілі, можуть отримати хибну впевненість у своїх здібностях та ігнорувати спроби викладача повернутися до класичної моделі організації навчального процесу.

3. Орієнтація на перевірку знань, засвоєних в ході їх виконання. Студенти повинні мати змогу систематично отримувати інформацію про свої успіхи, щоб підвищити власну самооцінку.

4. Наявність творчої складової у завданнях з іноземної мови, щоб студенти мали можливість проявити свою індивідуальність.

Література:

1. Савчин М. В. Педагогічна психологія / М. В. Савчин: Навч. Посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424с. (Альма-матер)
2. Dornyei Z. Motivation and Motivating in the Foreign Language Classroom / Z. Dornyei // The Modern Language Journal. – 1994. – № 3. – P. 273–284.